

Aan de gemeenteraad

|             |                                            |
|-------------|--------------------------------------------|
| Onderwerp   | Vervolg app Meld een Vermoeden             |
| Uw kenmerk  | -                                          |
| Ons kenmerk | 2022-273753                                |
| Dienst      |                                            |
| Sector      | Juridische en Veiligheidszaken             |
| Contact     | 14058, cluster openbare orde en veiligheid |
| Bijlagen    |                                            |
| Datum       | 15 december 2022                           |

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 14 juni 2022 bent u door mij op de hoogte gebracht van de uitkomsten van de evaluatie van de app Meld Een Vermoeden. In de motie van 26 januari 2022 heeft u aangegeven betrokken te willen worden bij een eventueel vervolg van deze app. Hierbij wil ik u meenemen in dit vervolg.

#### **Evaluatie app Meld een Vermoeden**

In mijn brief van 14 juni heb ik u de resultaten toegezonden van het onderzoek door Partoer en Breuer/Intraval. De evaluatie behelsde een enquête onder de medewerkers van de gemeente over de wensen en ervaringen en een externe Data Protection Impact Assessment (DPIA) van de app Meld een Vermoeden. Uit het onderzoek blijkt dat medewerkers tevreden zijn met de app. Zij beoordelen de waarborging van privacy, kwaliteit van de melding, doorlooptijd en gebruiksgemak via de app hoger dan het melden via telefoon en e-mail. De conclusie van de DPIA was dat de app overwegend voldeed aan de geldende wet- en regelgeving. De aanbevelingen uit de DPIA zijn inmiddels in uitvoering. Daarom ben ik voornemens om verder te gaan met de app en deze beschikbaar te stellen aan iedere medewerker die hiervan gebruik wil maken.

#### **Gebruik app**

Voor een goed en functioneel gebruik van de app Meld een Vermoeden (hierna: app) hanteer ik de volgende uitgangspunten:

##### *Melden van signalen*

Gebruik van de app is en blijft vrijwillig. Als medewerkers die een signaal willen doorgeven deze app niet willen gebruiken dan hoeft dit ook niet. Medewerkers mogen ook blijven melden middels de conventionele weg (zoals telefoon en mail). De app voorziet in een behoefte om medewerkers op een veilige en gebruiksvriendelijke wijze te ondersteunen. Het biedt de mogelijkheid om laagdrempelig en veilig middels de app op de telefoon te kunnen melden.

Via deze app kunnen alleen medewerkers van de gemeente Leeuwarden signalen melden van ondermijnende criminaliteit. Er is geen sprake van gebruik van de app door inwoners.

Alle medewerkers die werken met de app, zowel nieuwe gebruikers als medewerkers die er al langer mee werken, krijgen (opnieuw) training in het gebruik van de app. Het gebruik van andere middelen voor het melden van vermoedens, middels telefoon of email, blijft ook mogelijk.

#### *Privacy en beveiliging*

De app is getoetst middels een extern uitgevoerde DPIA. De conclusie was dat de app overwegend in overeenstemming is met de geldende privacy wet- en regelgeving. Tevens kwam een aantal aanbevelingen naar voren die zijn gerealiseerd dan wel worden opgevolgd. Zo worden nieuw binnenkomende signalen alleen door de coördinator ondermijning en diens vervanger ingezien. Daarnaast is handhaving van de bewaartermijnen belegd bij de coördinator. Alleen deze medewerker en diens vervanger hebben toegang tot het dashboard van MEV, zoals tevens in het privacy protocol is vastgelegd. Met de privacy officer worden nog afspraken gemaakt op welke wijze bronnen mogen worden bevraagd indien een signaal wordt ingediend. Daarnaast is de aanbeveling gedaan om bewustwordingssessies te organiseren. Ik kom later in deze brief hier op terug.

De app voldoet bovendien aan de benodigde beveiligingsnormen en certificeringen, te weten: ISO 9001, ISO 27001, ISO 14001, NEN 7510, PCI DSS. Het beveiligingstechnische aspect van de app wordt blijvend getoetst.

#### *Bekendheid over meldpunt en ondermijnende criminaliteit*

Uit de enquête bleek dat medewerkers behoefte hebben aan informatie over de wijze waarop men kan melden, aan meer terugkoppeling op gedane meldingen en aan meer informatie over waarborging van privacy/anonimiteit. Deze informatiebehoefte zal vervuld worden door regelmatig informatie te verstrekken aan de medewerkers middels interne communicatiemiddelen en waar nodig door persoonlijke uitleg.

Uit de enquête bleek dat niet alle medewerkers even goed bekend zijn met wat ondermijnende criminaliteit is. Om hieraan meer bekendheid te geven zullen er bewustwordingssessies worden georganiseerd (bijvoorbeeld door het RIEC). Tevens is het plan om een gemeentelijke 'themadag ondermijning' te organiseren voor al onze medewerkers waar men uitleg krijgt over ondermijnende criminaliteit middels workshops. De app kan hier onderdeel van zijn. Ook u als gemeenteraad bent dan van harte welkom om deel te nemen. Zodra datum en programma bekend zijn ontvangt u een uitnodiging.

#### *Meld Misdaad Anoniem*

In eerdere gesprekken met u over dit onderwerp is het meldpunt 'Meld Misdaad Anoniem' (MMA) door u genoemd als een meldpunt waar ook signalen kunnen worden gemeld. Het verschil met de app is dat MMA is bedoeld voor meldingen door burgers, en niet voor meldingen door professionals zoals gemeentelijke medewerkers. Wanneer een medewerker vanuit zijn beroepsuitoefening zou willen melden via MMA, dan zal deze over het algemeen worden terugverwezen naar de reguliere route via de eigen

organisatie. Burgers kunnen bij MMA wel anoniem melden over criminaliteit en misdaad. De medewerker van MMA beoordeelt vervolgens of, en zo ja naar wie, de melding wordt doorgezet. Dat is meestal de politie, maar kan ook bijvoorbeeld de FIOD zijn of de Voedsel- en Warenautoriteit. Deze onderzoekt de melding en bepaalt of en welk vervolg de melding krijgt. De melding kan ook worden doorgezet naar een gemeente indien die gemeente is aangesloten bij MMA en indien de melding ziet op een gemeentelijke taak, zoals meldingen over drugs(overlast), milieuzaken of fraude.

Meer dan 200 gemeenten zijn inmiddels aangesloten bij MMA. Leeuwarden is dat nog niet. Ik vind het voor Leeuwarden een meerwaarde om ook aan te sluiten bij MMA. Middels aansluiting zou de gemeente meldingen ontvangen die voor ons relevante informatie bevatten. De informatie helpt bij de aanpak van ondermijning en de integrale samenwerking met bijvoorbeeld de politie en het RIEC. Ook krijgen we als gemeente meer zicht op zaken die mogelijk de veiligheid in dorp of buurt kunnen aantasten. De Friese burgemeesters hebben in de 'Intentieverklaring Friese Norm' de ambitie uitgesproken om tot een zo gezamenlijk mogelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit te komen. Onderdeel daarvan zijn zowel het hebben van een intern meldpunt (onder andere via de app) als mogelijke aansluiting bij MMA. In Friesland zijn inmiddels 10 gemeenten hierbij aangesloten.

#### **Gemeentelijke rol aanpak ondermijning**

In het Coalitieprogramma 2022-2026 is de aanpak van ondermijning prominent benoemd als onderwerp waar de komende periode aan gewerkt wordt.

*“Ondermijning is een groeiend probleem dat onze samenleving bedreigt. Denk aan de criminele netwerken die actief zijn rond drugshandel, mensenhandel en in vastgoed. De aanpak hiervan vraagt steeds meer aandacht. Dit soort criminaliteit en overlast is van invloed op het veiligheidsgevoel van inwoners en tast de fundamenteën van de rechtsstaat aan. Hier komen extra middelen en formatie voor beschikbaar.”*

De aanpak van ondermijning is geen exclusieve taak van de politie en het Openbaar Ministerie. Politie en het Openbaar Ministerie richten zich op het strafrechtelijk aanpakken van criminelen. Ondermijning heeft lokaal schadelijke effecten. Deze misdaad komt dichtbij burgers, ondernemers, bestuurders, politiemensen en gemeenteambtenaren (Tops en Van der Torre, 2015). Gemeenten hebben onder andere een taak in het opwerpen van belemmeringen voor de georganiseerde criminaliteit (de bestuurlijke aanpak, bijvoorbeeld via Bibob-toetsing) en kunnen bestuurlijke maatregelen opleggen. Dit vraagt om een consequente aanpak door een georganiseerde overheid. De onlangs gepubliceerde 'onderwereldkaart' van RTL Nieuws geeft weer dat ook Leeuwarden een kwetsbare gemeente is voor ondermijnende criminaliteit. Om zicht te krijgen op problemen die in Leeuwarden spelen en deze te kunnen aanpakken is een goede informatiepositie essentieel. De app is een middel om deze informatie op een veilige manier te melden en te onderzoeken.

Ik hoop hiermee u op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

mr. S. van Haersma Buma  
Burgemeester van Leeuwarden

*\*Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*